

Trekvlinders in 2007, vierentwintigste jaarverslag (Lepidoptera)

Serge Van Cleynenbreugel

Abstract. Migrant Lepidoptera in 2007, twenty-fourth annual report (Lepidoptera)
Report on migrants observed in Belgium in 2007. A summarising table with information on Belgian migrants and vagrants per decade is given.

Résumé. Lépidoptères migrants en 2007, vingt-quatrième rapport (Lepidoptera)
Rapport sur les migrants observés en Belgique en 2007. Nous donnons un tableau avec information sur les migrants par décennie.

Key Words: Migrating Lepidoptera – Belgium.

Van Cleynenbreugel, S.: Ternatstraat 33, B-1742 Sint-Katherina-Lombeek. bto@scarlet.be

Inleiding

In totaal leverden 46 medewerkers gegevens in voor het jaar 2007. Er werden 1.297 waarnemingen opgenomen van 3.403 dieren verspreid over 45 soorten. Het was op elk gebied een zeer zwak trekvlinderjaar. Dit neemt niet weg dat er toch een aantal interessante waarnemingen werden gedaan.

Klimatologisch overzicht 2007

Na het warmterecord van herfst 2006, vestigde de zeer uitzonderlijk zachte winter van 2007 opnieuw een record met een gemiddelde temperatuur van 6,6°C. Alle wintermaanden waren warmer dan normaal. In de winter viel er zeer abnormaal veel neerslag. Het was ook een sombere winter met een zeer lage zonneshijnduur van slechts 124 uur.

De warme winter kende een vervolg in de lente die met een gemiddelde temperatuur van 12,3°C de warmste lente werd sinds het begin van de waarnemingen (1833). Vooral april was een recordmaand op het gebied van de gemiddelde temperatuur (14,4°C), de maximum temperatuur (20,5°C), de zonneshijnduur (284,2 uur) en de lage gemiddelde windsnelheid (2,8 m/s). April zal echter vooral herinnerd worden als de allereerste maand zonder meetbare neerslag. De droogte duurde voort tot 5 mei, wat ook een record opleverde van 36 opeenvolgende dagen zonder neerslag.

De zomer kende dan weer een abnormaal hoge neerslaghoeveelheid maar het werd voor het overige een eerder banale, gewone, Belgische zomer.

De herfst volgde met normale waarden het voorbeeld van de zomer. Wel was de gemiddelde windsnelheid van oktober zeer uitzonderlijk laag.

De zeer zachte winter en zeer warme lente leverden een belangrijke bijdrage tot de gemiddelde jaartemperatuur van 11,5°C, waarmee het record van vorig jaar werd verbroken met 0,1°C.

Medewerkers

Volgende mensen leverden gegevens in:

Jean-Louis Arnhem, Mathieu Bauduin, Gaetan Bottin, Francois Cambier, José Chapelle, Rudy Claeys, Pierre Cluck, Guido De Prins, Jacques Delizee, Patrick Demez, Frédéric Derochette, Sylvain Dupont, Paul Durinck, Ghislain Evrard, Michel Garin, Marcel Gillard, Claire Goossens, Frédéric Goussez, Remi Guinez, Franck Hudvegi, Léon Huet, Olivier Laus, Veronique Libert, René Litt, Alfred Loos, Roger Migeot, Jacques Nicolas, Jean-Luc Renneson, Catherine Rose, Louis Rose, Chris Snyers, René Spronck, Stef Spruytte, Eric Stassart, Chris Steeman, Lic Swaen, Luc Swaen, Willy Troukens, Serge Van Cleynenbreugel, Omer Van De Kerckhove, Ph. Vandecasteele, Serge Vermeer, Philippe Virlet, Claude Warnotte, Steve Wullaert, Daniel Xhignesse.

De waarnemingen

De waarnemingen worden in volgend formaat weergegeven:

Datum (zonder jaar), aantal, vindplaats (afkorting provincie) en waarnemer(s).

De provincies worden als volgt afgekort: Antwerpen (AN), Brabant Wallon (BW), Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG), Hainaut (HA), Liège (LG), Limburg (LI), Luxembourg (LX), Namur (NA), Oost-Vlaanderen (OV), Vlaams-Brabant (VB), West-Vlaanderen (WV).

De waarnemingen worden op twee verschillende manieren gepresenteerd, afhankelijk van hun aantal. Voor soorten met een jaartotaal kleiner dan 31, worden alle gegevens chronologisch vermeld. Zijn er meer dan 30 waarnemingen, dan krijg je de waarnemingen van 3 data te zien: de dag van de eerste en laatste waarneming en de dag met het grootste dagtotaal.

De waarnemingen kunnen gevolgd worden door een vermelding van eerste en laatste waarneming en de maxima voor dag- en jaartotalen. Dit gebeurt uitsluitend indien 2007 in de top-5 voorkomt. In het geval van een nieuw "record" wordt de titel vet afgedrukt.

Voor de systematiek en nomenclatuur wordt De Prins (1998) gevolgd.

Trekvlinders

Plutella xylostella (Linnaeus, 1758) (Plutellidae)

Totaal: 60

21/05: 1× Visé (LG) René Spronck.

14/06: 17× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert.

05/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

Nomophila noctuella (Denis & Schiffermüller, 1775) (Crambidae) Totaal: 2

08/07: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 15/07: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert.

Udea ferrugalis (Hübner, 1796) (Crambidae)

Totaal: 21

24/04: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 15/07: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 24/08: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 1/09: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 22/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 9/10: 1× Daknam (OV) Paul Durinck, 10/10: 1× Daknam (OV) Paul Durinck, 14/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 14/10: 1× Presgaux (NA) Marcel Gillard, 16/10: 1× Laken (BHG) Paul Durinck, 16/10: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 16/10: 2× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 17/10: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 21/10: 1× Presgaux (NA) Marcel Gillard, 22/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 26/10: 1× Presgaux (NA) Marcel Gillard, 27/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 2/11: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van

Cleynenbreugel, 3/11: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 3/11: 1× Presgaux (NA) Marcel Gillard.

Vroegste: 24/04/2007, 12/06/1987, 19/06/1998, 20/06/1995, 24/06/2006.

Dag totaal: 20 (28/10/2006), 4 (16/10/2007), 3 (11/07/1996), 3 (1/10/2000), 2 (30/10/1987).

Jaartotaal: 89 (2006), 21 (2007), 20 (2000), 14 (1994), 11 (1995).

Acherontia atropos (Linnaeus, 1758) (Sphingidae) **Totaal: 1**
21/07: 1× Watou (WV) Rudy Claeys.

Agrius convolvuli (Linnaeus, 1758) (Sphingidae) **Totaal: 3**
20/08: 1× Ferrières (LG) Daniel Xhignesse, 6/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 15/10: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens.
Laatste: 30/10/1999, 24/10/1995, 21/10/1991, 15/10/1990, 15/10/2007.

Macroglossum stellatarum (Linnaeus, 1758) (Sphingidae) **Totaal: 38**
24/02: 1× (LG) Claude Warnotte.
12/03: 2× Trooz (LG) José Chapelle.
13/10: 1× Nieuwkerke (WV) Stef Spruytte.
Vroegste: 4/01/1992, 6/01/2001, 5/02/1997, 24/02/2007, 10/03/2004.

Colias crocea (Fourcroy, 1785) (Pieridae) **Totaal: 7**
13/04: 1× Merchtem (VB) Omer Van De Kerckhove, 14/08: 1× Habay-la-Neuve (LX) Jean Luc Renneson, 19/08: 2× Sainte-Marie-sur-Semois (LX) Jean Luc Renneson, 19/08: 1× Sainte-Marie-sur-Semois (LX) Jean Luc Renneson, 23/08: 1× Ieper (WV) Stef Spruytte, 12/09: 1× Zaventem (VB) Paul Durinck.
Vroegste: 1/01/1996, 13/04/2007, 22/04/1990, 1/05/2005, 7/05/2002.

Colias hyale (Linnaeus, 1758) (Pieridae) **Totaal: 3**
15/01: 1× Bouffioulx (HA) Jacques Delizee, 10/08: 1× Antwerpen (AN) Guido De Prins, 15/10: 1× Habay-la-Neuve (LX) Jean Luc Renneson.
Laatste: 30/10/2005, 24/10/2004, 18/10/1997, 17/10/2006, 15/10/2007.

Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae) **Totaal: 1.028**
24/01: 1× Schilde (AN) Chris Steeman.
19/06: 75 ex.: 3× Merchtem (VB) Omer Van De Kerckhove, 1× Hoeilaart (VB) Willy Troukens, 1× Liège (LG) Veronique Libert, 6× Vorst (AN) Remi Guinez, 48× Kessenich (LI) Mathieu Bauduin, 1× Visé (LG) René Spronck, 2× Gent (OV) Paul Durinck, 6× Sint-Genesius-Rode (VB) Willy Troukens, 2× Nieuwkerke (WV) Stef Spruytte, 5× Molenbeersel (LI) Mathieu Bauduin.
05/12: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Vanessa cardui (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae) **Totaal: 150**
30/04: 1× Kemmel (WV) Stef Spruytte.
11/08: 13 ex.: 3× Trooz (LG) José Chapelle, 1× Heverlee (VB) Mathieu Bauduin, 3× Noirefontaine (LX) Philippe Virlet, 6× Heverlee (VB) Mathieu Bauduin.
14/10: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens.

Agrotis ipsilon (Hufnagel, 1766) (Noctuidae) **Totaal: 8**
16/04: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 4/06: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 27/06: 1× Merkssem (AN) Guido De Prins, 12/09: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 22/09: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 30/09: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 30/09: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 13/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.
Vroegste: 1/01/1992, 23/03/1996, 16/04/2007, 25/04/2003, 30/04/1998.

***Autographa gamma* (Linnaeus, 1758) (Noctuidae)**

Totaal: 259

13/02: 1× Ensival (LG) José Chapelle.

30/06: 20 ex.: 17× Merksem (AN) Guido De Prins, 3× Hoboken (AN) Guido De Prins.

02/11: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

Vroegste: 16/01/2004, 13/02/2007, 17/02/1988, 8/03/1996, 15/03/1997.

***Chrysoideixis chalcites* (Esper, 1789) (Noctuidae)**

Totaal: 8

03/05: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 25/08: 2× Vorst (AN) Remi Guinez, 26/08: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 28/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 30/08: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 30/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 1/09: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Vroegste: 3/05/2007, 1/06/1992, 13/06/2006, 22/06/1996, 12/07/2005.

***Helicoverpa armigera* (Hübner, 1808) (Noctuidae)**

Totaal: 1

11/08: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert.

Vroegste: 1/08/1992, 11/08/2007, 14/08/2003, 22/08/1996, 23/08/2006.

***Mythimna unipuncta* (Haworth, 1809) (Noctuidae)**

Totaal: 1

15/07: 1× Presgoux (NA) Marcel Gillard.

Vroegste: 6/06/2004, 11/06/1994, 2/07/1996, 9/07/1992, 15/07/2007.

***Mythimna vitellina* (Hübner, 1808) (Noctuidae)**

Totaal: 1

01/10: 1× Merksem (AN) Guido De Prins.

Laatste: 24/10/1996, 14/10/2006, 7/10/2000, 1/10/2007, 30/09/1992.

***Peridroma saucia* (Hübner, 1808) (Noctuidae)**

Totaal: 3

04/06: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 22/08: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 26/08: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Vroegste: 2/01/2000, 21/05/1988, 4/06/2006, 4/06/2007, 8/06/1998.

Dwaalgasten & Zwervers

***Lozotaeniodes formosana* (Frölich, 1830) (Tortricidae)**

Totaal: 14

02/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 3/06: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 6/06: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 8/06: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 11/06: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 13/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 14/06: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 14/06: 3× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 1/07: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 4/07: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 8/07: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 12/07: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Vroegste: 1/06/2005, 2/06/2003, 2/06/2007, 10/06/1997, 10/06/1998.

***Ocraea glaucinalis* (Linnaeus, 1758) (Pyrallidae)**

Totaal: 24

28/04: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 22/05: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 3/06: 2× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 4/06: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 4/06: 2× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 5/06: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 8/06: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 13/06: 3× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 14/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 15/07: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 2/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 15/09: 2× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 17/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 6/10: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 13/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 13/10: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 14/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 17/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 18/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

Vroegste: 28/04/2007, 13/06/2006, 15/06/2004, 17/06/2005, 26/06/2003.
Laatste: 22/10/2006, 19/10/2005, 18/10/2007, 2/10/2003, 15/06/2004.
Dagtotaal: 3 (25/06/2005), 3 (5/07/2006), 3 (4/06/2007), 2 (2/10/2003), 1 (15/06/2004).
Jaartotaal: 32 (2006), 24 (2007), 11 (2005), 7 (2003), 1 (2004).

***Hemaris fuciformis* (Linnaeus, 1758) (Sphingidae)**

Totaal: 4

04/05: 1× Oostham (LI) Guido De Prins, 21/05: 1× Jalhay (LG) José Chapelle, 4/08: 2× Han-sur-Lesse (NA) Chris Steeman.

Vroegste: 27/04/1993, 27/04/1996, 4/05/2007, 9/05/1992, 10/05/1998.

***Papilio machaon* (Linnaeus, 1758) (Papilionidae)**

Totaal: 118

08/04: 2× Belvaux (NA) Chris Steeman.

16/04: 21× Trooz (LG) José Chapelle.

23/09: 1× De Haan (WV) Paul Durinck.

Vroegste: 8/04/2006, 8/04/2007, 15/04/2004, 20/04/2005, 22/04/1997.

Laatste: 15/10/2005, 14/10/2006, 3/10/2004, 23/09/2007, 22/04/1997.

Dagtotaal: 44 (6/08/2006), 30 (1/08/2004), 21 (16/04/2007), 17 (28/07/2005), 1 (22/04/1997).

Jaartotaal: 708 (2006), 697 (2004), 401 (2005), 118 (2007), 1 (1997).

***Aporia crataegi* (Linnaeus, 1758) (Pieridae)**

Totaal: 19

30/04: 1× (LG) Veronique Libert, 6/05: 1× (LG) Veronique Libert, 13/05: 1× Grâce-Hollogne (LG)

Veronique Libert, 18/05: 3× Grâce-Hollogne (LG) Veronique Libert, 3/06: 3× Sainte-Marie-sur-Semois (LX) Jean Luc Renneson, 6/06: 5× Harinsart (LX) Jean Luc Renneson, 10/06: 5× Rossignol

(LX) Jean Luc Renneson.

Vroegste: 29/04/2003, 30/04/2007, 1/05/2005, 5/05/2000, 6/05/1990.

***Polyommatus coridon* (Poda, 1761) (Lycaenidae)**

Totaal: 5

05/08: 5× Petigny (NA) Marcel Gillard.

***Aglais urticae* (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae)**

Totaal: 87

13/03: 15× Trooz (LG) José Chapelle.

13/03: 15× Trooz (LG) José Chapelle.

08/10: 3× Presgaux (NA) Marcel Gillard.

Vroegste: 10/03/2005, 13/03/2007, 14/03/2004, 16/03/2006.

Laatste: 25/11/2005, 29/10/2006, 8/10/2007, 18/09/2004.

Dagtotaal: 70 (5/09/2006), 37 (7/09/2005), 15 (13/03/2007), 5 (31/03/2004).

Jaartotaal: 1863 (2006), 1101 (2005), 87 (2007), 18 (2004).

***Argynnis paphia* (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae)**

Totaal: 24

17/06: 1× Grâce-Hollogne (LG) Veronique Libert, 30/06: 1× Lavaux-Sainte-Anne (NA) Chris

Steeman, 13/07: 1× Presgaux (NA) Marcel Gillard, 15/07: 1× Bouffiuoux (HA) Jacques Delizee,

21/07: 3× Lavaux-Sainte-Anne (NA) Chris Steeman, 1/08: 1× Petigny (NA) Jacques Nicolas, 4/08:

8× Han-sur-Lesse (NA) Chris Steeman, 4/08: 6× Han-sur-Lesse (NA) Chris Steeman, 6/08: 1×

Sneux (LG) Veronique Libert, 11/08: 1× Lavaux-Sainte-Anne (NA) Chris Steeman.

Vroegste: 12/06/2005, 17/06/2007, 20/06/2003, 22/06/2006, 26/06/2000.

***Issoria lathonia* (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae)**

Totaal: 115

05/04: 12× Trooz (LG) José Chapelle.

16/04: 47× Trooz (LG) José Chapelle.

06/10: 1× Honnay (NA) Eric Stassart.

Vroegste: 24/03/1994, 1/04/2004, 5/04/2007, 8/04/1991, 11/04/2005.

Dagtotaal: 261 (19/09/2005), 113 (16/09/2006), 87 (19/09/2003), 74 (30/09/2002), 47 (16/04/2007).

Nymphalis antiopa (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae) Totaal: 1
28/04: 1× Dilsen-Stokkem (LI) Mathieu Bauduin.

Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758) (Nymphalidae) Totaal: 6
11/03: 1× Nismes (NA) Frédéric Derochette, 2/04: 1× Lanaye (LG) José Chapelle, 14/04: 1× Jalhay (LG) Patrick Demez, 14/04: 1× Jalhay (LG) José Chapelle, 20/04: 1× Doische (NA) Chris Steeman, 29/04: 1× Torgny (LX) Chris Steeman.

Vroegste: 10/02/1998, 9/03/1997, 10/03/2002, 11/03/2007, 20/03/1993.

Jaartotaal: 23 (1997), 12 (2000), 12 (2006), 10 (1996), 7 (2007).

Siona lineata (Scopoli, 1763) (Geometridae) Totaal: 29
12/05: 1× Lessive (NA) Chris Steeman, 18/05: 1× Meix-devant-Virton (LX) Chris Steeman, 18/05: 2× Villers-la-Loue (LX) Chris Steeman, 18/05: 6× Torgny (LX) Chris Steeman, 19/05: 1× Lavaux-Sainte-Anne (NA) Chris Steeman, 20/05: 1× Bouffioulx (HA) Jacques Delizee, 25/05: 1× Hoboken (AN) Guido De Prins, 26/05: 1× Nassogne (LX) Chris Steeman, 27/05: 4× Wellin (LX) Steve Wullaert, 2/06: 1× Nassogne (LX) Chris Steeman, 3/06: 5× Sainte-Marie-sur-Semois (LX) Jean Luc Renneson, 6/06: 3× Harinsart (LX) Jean Luc Renneson, 9/06: 1× Nassogne (LX) Chris Steeman, 13/06: 1× Sainte-Marie-sur-Semois (LX) Jean Luc Renneson.

Vroegste: 12/05/2007, 19/05/2004, 25/05/2005, 31/05/2006.

Laatste: 16/07/2004, 1/07/2006, 13/06/2007, 25/05/2005.

Dagtotaal: 39 (30/05/2004), 11 (3/06/2006), 9 (18/05/2007), 1 (25/05/2005).

Jaartotaal: 109 (2004), 54 (2006), 29 (2007), 1 (2005).

Stegania trimaculata (De Villers, 1789) (Geometridae) Totaal: 24
16/04: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 18/04: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 22/04: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 23/04: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 28/04: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 5/05: 1× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 24/05: 5× Merksem (AN) Guido De Prins, 27/05: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 2/06: 2× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 3/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 4/06: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 8/06: 2× Merksem (AN) Guido De Prins, 13/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 14/06: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 14/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 21/06: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 6/07: 1× Anderlecht (BHG) Willy Troukens, 18/08: 1× Kapellen (AN) Chris Steeman.

Vroegste: 16/04/2007, 21/04/1994, 5/05/2006, 10/05/2003, 12/05/1998.

Dagtotaal: 60 (3/08/1993), 5 (25/07/2006), 5 (24/05/2007), 4 (27/05/2005), 3 (14/09/2003).

Jaartotaal: 63 (1993), 30 (2006), 24 (2007), 17 (2003), 14 (1986).

Cerura erminea (Esper, 1783) (Notodontidae) Totaal: 3
20/05: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 4/06: 1× Anderlecht (BHG) Willy Troukens, 11/06: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert.

Vroegste: 19/05/2004, 20/05/2005, 20/05/2007, 28/05/2003, 13/06/2006.

Laatste: 5/07/2006, 23/06/2005, 11/06/2004, 11/06/2007, 7/06/2003.

Dagtotaal: 7 (24/06/2006), 6 (11/06/2004), 4 (7/06/2003), 1 (20/05/2005), 1 (20/05/2007).

Jaartotaal: 24 (2006), 7 (2004), 6 (2003), 6 (2005), 3 (2007).

Callopietria juvenina (Stoll, 1782) (Noctuidae) Totaal: 3
16/06: 3× Brunehaut (HA) Chris Snyers.

Vroegste: 16/06/2007.

Laatste: 16/06/2007.

Dagtotaal: 3 (16/06/2007).

Jaartotaal: 3 (2007).

Fig. 1: *Lithophane leautieri* (Boisduval, 1829) België, Vlaams-Brabant, Sint-Katherina-Lombeek, 9 oktober 2007, leg. en foto S. Van Cleynenbreugel.

Fig. 2: *Platyperigea kadenii* (Freyer, 1836) België, Vlaams-Brabant, Sint-Katherina-Lombeek, 4 oktober 2007, leg. en foto S. Van Cleynenbreugel.

Catocala sponsa (Linnaeus, 1767) (Noctuidae) Totaal: 2
18/07: 1× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 7/09: 1× Lessive (NA) Chris Steeman.
Vroegste: 18/07/2003, 18/07/2007, 27/07/1994, 30/07/1995, 6/08/1993.
Laatste: 16/09/2006, 10/09/2000, 10/09/2002, 7/09/2007, 27/08/1996.
Jaartotaal: 28 (1996), 20 (1995), 7 (2006), 5 (2003), 2 (2007).

Chloantha hyperici (Denis & Schiffermüller, 1775) (Noctuidae) Totaal: 1
04/05: 1× Merksem (AN) Guido De Prins.
Vroegste: 1/05/2003, 3/05/1999, 4/05/2007, 8/05/2006, 19/05/1998.

Cryphia algae (Fabricius, 1775) (Noctuidae) Totaal: 14
18/07: 1× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 18/07: 3× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 2/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 4/08: 4× Merksem (AN) Guido De Prins, 5/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 7/08: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 10/08: 1× Wavreille (NA) Chris Steeman, 16/08: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 24/08: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert.

Diachrysia chryson (Esper, 1789) (Noctuidae) Totaal: 1
14/07: 1× Presgoux (NA) Marcel Gillard.
Vroegste: 14/07/2007, 1/08/1986.
Laatste: 3/08/1986, 14/07/2007.
Dagtotaal: 8 (3/08/1986), 1 (14/07/2007).
Jaartotaal: 9 (1986), 1 (2007).

Dicycla oo (Linnaeus, 1758) (Noctuidae) Totaal: 1
13/07: 1× Nassogne (LX) Chris Steeman.
Vroegste: 21/06/2003, 1/07/2006, 13/07/2007.
Laatste: 13/07/2007, 1/07/2006, 22/06/2003.
Dagtotaal: 1 (21/06/2003), 1 (1/07/2006), 1 (13/07/2007).
Jaartotaal: 2 (2003), 1 (2006), 1 (2007).

Hoplodrina ambigua (Denis & Schiffermüller, 1775) (Noctuidae) Tot.: 943
02/05: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.
23/08: 76 ex.: 66× Merksem (AN) Guido De Prins, 3× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 7× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.
18/10: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.
Vroegste: 5/04/1999, 22/04/2002, 1/05/2004, 2/05/2007, 5/05/2003.
Laatste: 18/10/2007, 15/10/1990, 14/10/2006, 12/10/1991, 11/10/1995.
Dagtotaal: 97 (23/08/2006), 76 (23/08/2007), 38 (3/09/1996), 29 (24/08/1999), 27 (25/08/2005).
Jaartotaal: 980 (2006), 943 (2007), 545 (1996), 486 (2003), 305 (2004).

Platyperigea kadenii (Freyer, 1836) (Noctuidae) Totaal: 11
16/06: 1× Antoing (HA) B. Dedeken, G. De Prins & C. Snyers, 11/08: 1× Rongy (HA) B. Dedeken & C. Snyers, 6/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 13/09: 1× Tessengerlo (LI) F Van de Meutter, 22/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 3/10: 1× Anhée (NA) Sylvain Dupont, 4/10: 3× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 6/10: 1× Rongy (HA) B. Dedeken & C. Snyers, 16/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.
Vroegste: 8/06/2006, 16/06/2007.
Laatste: 16/10/2007, 8/06/2006.
Dagtotaal: 3 (4/10/2007), 1 (8/06/2006).
Jaartotaal: 11 (2007), 1 (2006).

Een vreemde vaststelling zijn de zes exemplaren in Sint-Katherina-Lombeek (VB). Gaat het over een lokale populatie? (zie Snyers & De Prins 2008: 91–94).

Lithophane leautieri (Boisduval, 1829) (Noctuidae)

Totaal: 44

04/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

09/10: 9× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

03/11: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Laatste: 5/11/2002, 3/11/2007, 2/11/2001, 31/10/2005, 30/10/2006.

Dagtotaal: 9 (9/10/2007), 8 (13/10/2005), 5 (13/10/2006), 2 (3/10/1999), 1 (30/09/2000).

Jaartotaal: 45 (2005), 44 (2007), 13 (2006), 6 (2001), 4 (2000).

Macdunnoughia confusa (Stephens, 1850) (Noctuidae)

Totaal: 25

22/04: 1× Wielsbeke (WV) Steve Wullaert, 3/07: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 19/07: 1× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 2/08: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 12/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 13/08: 1× Vorst (AN) Remi Guinez, 18/08: 1× Kapellen (AN) Chris Steeman, 18/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 21/08: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 23/08: 2× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 24/08: 3× Dilbeek (VB) Willy Troukens, 26/08: 1× Montigny-le-Tilleul (HA) Léon Huet, 1/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 8/09: 1× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 8/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 9/09: 3× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 13/09: 2× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 14/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel, 9/10: 1× Vorst (AN) Remi Guinez.

Vroegste: 11/03/1995, 22/04/2007, 27/04/1996, 29/04/2003, 6/05/1994.

Mythimna albipuncta (Denis & Schiffermüller, 1775) (Noctuidae) Tot.: 258

28/04: 1× Merksem (AN) Guido De Prins.

07/08: 22 ex.: 20× Merksem (AN) Guido De Prins, 2× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.

10/10: 2× Merksem (AN) Guido De Prins.

Vroegste: 28/04/2007, 3/05/1997, 7/05/1995, 11/05/1999, 11/05/2003.

Dagtotaal: 45 (26/08/2006), 43 (15/08/1995), 29 (3/09/1996), 22 (31/08/1991), 22 (7/08/2007).

Jaartotaal: 386 (2006), 279 (1996), 262 (2003), 258 (2007), 242 (1995).

Mythimna l-album (Linnaeus, 1767) (Noctuidae)

Totaal: 11

08/06: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 6/07: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 26/08: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 29/08: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 1/09: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 4/09: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 7/09: 2× Merksem (AN) Guido De Prins, 13/09: 1× Merksem (AN) Guido De Prins, 22/09: 2× Merksem (AN) Guido De Prins.

Vroegste: 5/06/1997, 7/06/1993, 8/06/2007, 11/06/1989, 18/06/1992.

Jaartotaal: 40 (2006), 29 (1994), 25 (1991), 20 (2005), 11 (2007).

Euplagia quadripunctaria (Poda, 1761) (Arctiidae)

Totaal: 9

15/07: 1× Bouffiuoux (HA) Jacques Delizee, 3/08: 1× Montigny-le-Tilleul (HA) Léon Huet, 4/08: 1× Lambusart (HA) Léon Huet, 11/08: 1× Montigny-le-Tilleul (HA) Léon Huet, 12/08: 1× Visé (LG) René Spronck, 17/08: 1× Pont-de-Loup (HA) Lic Swaen, 24/08: 2× Châtelet (HA) Lic Swaen, 26/08: 1× Fontaine-l'Évêque (HA) Léon Huet.

Vroegste: 16/05/2000, 15/07/2007, 22/07/2006, 28/07/2004, 29/07/2003.

Laatste: 2/11/2000, 26/08/2004, 26/08/2007, 24/08/2001, 19/08/2005.

Jaartotaal: 329 (2000), 23 (2004), 18 (2003), 9 (2007), 7 (2001).

Tabellen: Trekvinders (links), dwaalgasten en zwervers (rechts) per decade in België in 2007

BTO - PMB 2007	Jan			Feb			Maa			Apr			Mei			Jun			Jul			Aug			Sep			Okt			Nov			Dec			Totaal			
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III							
<i>Pirella xylosteffa</i>																																								60
<i>Homophila noctuella</i>																																								2
<i>Urea ferrugalis</i>																																								21
<i>Acherontia atropis</i>																																								1
<i>Agrius comaboli</i>																																								3
<i>Macroglossum stellatarum</i>																																								30
<i>Colias hyale</i>																																								7
<i>Vanessa atalanta</i>																																								3
<i>Vanessa cardui</i>																																								1028
<i>Aporis spilon</i>																																								150
<i>Austrotopa gamma</i>																																								8
<i>Chrysoxena chalcides</i>																																								259
<i>Helicoverpa amigera</i>																																								8
<i>Mythimna unipuncta</i>																																								1
<i>Mythimna vitellina</i>																																								1
<i>Pierdoma saucia</i>																																								3
																																								1594

BTO - PMB 2007	Jan			Feb			Maa			Apr			Mer			Jun			Jul			Aug			Sep			Okt			Nov			Dec			Totaal						
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III										
<i>Loroiamedes formosama</i>																																											14
<i>Ocraea glaucimalis</i>																																								24			
<i>Hemans luciformis</i>																																								4			
<i>Papilio machaon</i>																																								118			
<i>Apone crataegi</i>																																								10			
<i>Polygonatus condon</i>																																								5			
<i>Aglais unicea</i>																																								4			
<i>Argynnis paphia</i>																																								87			
<i>Issoria lathonia</i>																																								24			
<i>Nymphalis antiopa</i>																																								1			
<i>Nymphalis polychloros</i>																																								6			
<i>Synchlora trimaculata</i>																																								29			
<i>Cerura eremaea</i>																																								3			
<i>Callipatria jurentina</i>																																								3			
<i>Carocalis sponsa</i>																																								2			
<i>Chloanthia hyparici</i>																																								2			
<i>Crypta algaie</i>																																								14			
<i>Diachrysa chryson</i>																																								1			
<i>Dicyta oo</i>																																								1			
<i>Hoplodrina ambigua</i>																																								943			
<i>Phlyperigera lodoni</i>																																								11			
<i>Lithoptera leautieri</i>																																								6			
<i>Macdunnoughia confusa</i>																																								44			
<i>Mythimna albipuncta</i>																																								25			
<i>Mythimna lalbaum</i>																																								288			
<i>Euplagia quadripunctaria</i>																																								9			
<i>Lithosia quadra</i>																																								13			
																																								1807			

Lithosia quadra (Linnaeus, 1758) (Arctiidae) Totaal: 13
16/06: 4× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 29/06: 1× Wavreille (NA) Chris Steeman, 22/09: 1×
Virelles (HA) Marcel Gillard, 24/09: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel,
24/09: 2× Presgaux (NA) Marcel Gillard, 6/10: 2× Brunehaut (HA) Chris Snyers, 10/10: 1× Presgaux
(NA) Marcel Gillard, 17/10: 1× Sint-Katherina-Lombeek (VB) Serge Van Cleynenbreugel.
Vroegste: 16/06/2007, 27/06/1995, 16/07/2006, 31/07/1999, 9/09/2000.
Laatste: 17/10/2007, 24/09/2006, 9/09/2000, 31/07/1999, 27/06/1995.
Dag totaal: 41 (16/09/2006), 4 (16/06/2007), 3 (27/06/1995), 2 (9/09/2000), 1 (31/07/1999).
Jaartotaal: 108 (2006), 13 (2007), 3 (1995), 2 (2000), 1 (1999).

Overzicht

In de tabellen (p. 38) kan je de decadetotalen terugvinden van de trekvlinders en dwaalgasten/zwervers.

Dankwoord

Aan M. Gillard voor zijn coördinatiewerk van de waarnemingen van de Franstalige medewerkers. Aan alle medewerkers van het BTO voor het nauwkeurig noteren en doorsturen van hun gegevens. W. De Prins, M. Gillard en V. Gillis wil ik danken voor het nalezen van het manuscript.

Bibliografie

- De Prins, W. 1998. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. — *Studiedocumenten van het K.B.I.N.* 90: 1–236.
- KMI, 2008. Klimatologisch overzicht van het jaar 2007. — www.meteo.be/sc_publication/data/pdf/bi_RMI_annual_report_2007.bi.pdf.
- Snyers, C & De Prins, W. 2008. *Platyperigea kadenii* (Lepidoptera: Noctuidae), nieuw voor de Belgische fauna. — *Phegea* 36(3): 91–94.
-